

А. Я. СОХНИЧ (УКРАЇНА, ЛЬВІВ)
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ
РЕСУРСАМИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Львівський національний аграрний університет
 80381, вул. Володимира Великого, 1,
 Львів-Дубляни, Україна; ruta5000@ukr.net

Necessity of viewing on a system basis of conceptual reference points and priorities of distribution of functions of management by land resources at a regional level and definitions accordingly them to problems of management is proved. Criteria and parameters of an estimation of land resources management efficiency are developed and are determined as an insufficient and inadequate level of existing administrative decisions to potential opportunities of regional land resources and their conditions.

Необхідно зазначити, що під управлінням в живій природі розглядається управління земельними ресурсами як біологічним тілом (живим організмом). Досліджуючи проблему управління земельними ресурсами, виходимо з того, що управління в широкому розумінні слова означає цілеспрямований вплив керуючої системи на керовану з метою збереження її стійкості або переведення з одного стану в інший відповідно до поставленої мети. Іншими словами, процес управління – це впорядкування соціальної системи, через яку буде впорядкована система „земельні ресурси”.

При радикальних економічних перетвореннях у сільському господарстві України, пов'язаних із здійсненням земельної реформи, формуванням багатокладної економіки на базі різних форм власності на землю, переходом до ринкових відносин і одночасно – розв'язанням екологічних проблем (захист ґрунтів від водної і вітрової ерозії; стабілізація і підвищення гумусу в ґрунті; деградація земель, забруднення земель важкими металами і хімічними елементами; усунення негативних наслідків антропогенних і техногенних навантажень на землю внаслідок механізації, хімізації, меліорації та ін.), управління земельними ресурсами являє собою обов'язкову умову.

Управління земельними ресурсами визначається характером розвитку земельних відносин, тобто воно відображає потреби на певному етапі його розвитку. З цього випливає, що ресурси потрібно розглядати як систему взаємозв'язаних правових, техніко-економічних, організаційно-господарських заходів держави, спрямованих на регулювання земельних відносин, організацію раціонального екологічнобезпечного використання та охорони земель в інтересах всього суспільства. Механізмом розв'язання усіх заходів є вивчення і картографування земельних ресурсів, ведення державного земельного кадастру, проведення землеустрою, здійснення державного контролю за використанням земель та їх моніторингу, вирішення земельних спорів тощо.

Як впливає із загальної теорії управління, в даному випадку йдеться не про управління людьми, а про управління ресурсами і таким специфічним ресурсом є земля. Насамперед це стосується сільськогосподарських та інших земельних угідь, які використовуються або можуть бути використані на досягнутому рівні розвитку продуктивних сил різними галузями господарства.

Потрібно зазначити, що розвиток систем управління потрібно розглядати через призму методів управління, що дає можливість глибше зрозуміти екологічні процеси у землекористуванні.

Функціональне співвідношення екологічних компонентів нелінійне: незначна зміна одного з них може привести до неадекватно великої позитивної або негативної зміни інших складових системи. З вищесказаного можна зробити висновки, що управління земельними ресурсами це цілеспрямований процес оперативного аналізу стану контрольованого об'єкта та розробка необхідних і ефективних управлінських рішень, повна і своєчасна їх реалізація з метою досягнення максимального економічного ефекту за прийнятних екологічних показників.